

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

Hayvancılık sektörünün temel ürünlerinden biri olan sütte son dönemlerde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların en önemlisi, çiğ süte verilen fiyatın maliyetlerin altında belirlenmesi sonucunda süt üreticilerinin karşı karşıya kaldığı mağduriyettir. Ulusal Süt Konseyi son aldığı kararla çiğ sütün referans fiyatını 1 Temmuz 2021–31 Aralık 2021 tarihleri arasında 3 lira 20 kuruş olarak belirlemiştir. Bununla birlikte, bir çuval yemin 150-160 liralara kadar çıktığı ülkemizde çiğ sütün litre maliyetinin 3 lira 20 kuruşun çok üzerinde olduğu ve çiğ sütün referans fiyatının maliyetleri karşılamaya dahi yetmediği açıktır.

Çiğ süt fiyatını belirlemek için dünyanın her yerinde geçerli olan belli başlı birkaç kriter vardır. Bunlardan en önemlisi süt-yem paritesidir. Yani 1 litre sütle ne kadar yem satın alındığına bakılır ve buna göre bir fiyat belirlenir. Dünyada kabul gören süt-yem paritesi oranı 1 litre süt ile en az 1,5 kilo yem alınabilir olmasıdır. Ancak ülkemizde söz konusu bu oran 1'e 1 olduğu için pek çok üreticimiz sektörden çıkmakta ve süt hayvanlarını kesime göndermektedir.

Diğer taraftan, 3 lira 20 kuruşluk fiyatın tavan fiyat olup serbest piyasada çiğ sütün litresinin ortalama 3 liradan alıcı bulduğu düşünüldüğünde, durumun vahameti daha net bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, çiğ sütün referans fiyatı 3 lira 20 kuruş olarak belirlenmişken, işlenmiş süt marketlerde ortalama 8-9 lira arasında satışa sunulmaktadır. Yine marketlerde 1 kilo peynir ortalama 70-80 liralara satılmakta olup, zam üstüne zam yapılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, işlenmemiş hammaddeyi alarak işleyen ve kutuya koyan sanayici, sütün ve peynirin fiyatını istediği şekilde belirlerken, tüketici de sütü ve peyniri pahalıya tüketmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ulusal Süt Konseyi'nin 1 Temmuz 2021–31 Aralık 2021 tarihleri arasında çiğ süte verdiği fiyatı yeterli buluyor musunuz?
- 2- Yem fiyatlarındaki artışın, çiğ süt fiyatlarına aynı oranda yansımaması durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- İşlenmiş süt ve peynir fiyatlarının marketlerde bu kadar yüksek olmasının sebepleri nelerdir?
- 4- Süt üreticisinin maliyetlerini bile karşılayamadığı bir yapıda, tüketicinin sütü ve peyniri pahalıya tüketmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 5- Bakanlık olarak süt üreticilerini ve küçük süt işletmelerini korumak amacıyla almış olduğunuz herhangi bir tedbir var mıdır?